

Notices Under Rule 312

(i) *re* : Location of toddy and a arrack shops at TCM Rayan Road, Bangalore

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ (ಕೋಟೆ) — ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷನವರೇ, ದಿನಾಂಕ 19-1-1974ರ ವಿಶೇಷ ಕರ್ನಾಟಕ ಗೆಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಕಟಣೆ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ, ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್, ರೈಲ್ವೆ ವರ್ಕ್‌ಶಾಪ್, ಇತರ ಕಾರ್ಮಿಕ ಕಾಲೋನಿಗಳು, ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಹರಿಜನ ಕಾಲೋನಿಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳು ಇಂಥಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಇವುಗಳ ಸಮೀಪ ಇರುವ ಸರಾಯಿ ಮತ್ತು ಸೇಂಟಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ನಿರೋಧಿತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ದೂರ ಹಾಕ ತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಪಿ.ಸಿ.ಎಂ. ರಾಯನ್ ರೋಡ್‌ನ ಪಕ್ಕ ದಲ್ಲಿ ಸೇಂಟಿ ಅಂಗಡಿ ಮತ್ತು ಸರಾಯಿ ಅಂಗಡಿ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಸೇಂಟಿ ಅಂಗಡಿಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇರುವವರು ಹರಿಜನರು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸುಮಾರು 40 ಸಾವಿರ ಬರ್ಚ್ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಸುಬ್ಬಮಣ್ಣ ಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಪಕ್ಕದಲ್ಲರತ್ತ ದೇವಪುರಂನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹರಿಜನರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನಗರವು ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಬಿಸ್ಕಿ ಮಿಲ್ ಮತ್ತು ಇದರ ಕೆತೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಹರಿಜನರು ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜಾಗ ಇದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ, ಈ ಪ್ರಕಟಣೆ ಪ್ರಕಾರ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕಾಲೋನಿಗಳು, ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿರುವಾಗಲೇ ಅರಬ್ಬಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಹರಿಜನರು ಇರುವಾಗ, ಈ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಸರಾಯಿ ಮತ್ತು ಸೇಂಟಿ ಅಂಗಡಿ ಇರುವುದರಿಂದ, ಅಲ್ಲಿನ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ವಿಪರೀತ ತೊಂದರೆಯಾಗಿ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ, ಆ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಬೀಕೆಂದು ಖೆಚ್ಚಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. 300-400 ಜನ ಹೆಂಗಸರು ಯಾರೂ ಹೆಂಡೆ ಕುಡಿಯದಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರು. ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ, ಅಲ್ಲಿನ ನಿವಾಸಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಹೆಂಡದ ಅಂಗಡಿಗಳು ಇಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂತೆ. ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ದೇವಸ್ಥಾನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಇದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಬಳಿ ಸರಾಯಿ ಅಂಗಡಿ ಇದೆ, ಇದು ಯಾವ ಧರ್ಮ, ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ಎಂದು ಹಿಂದೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಾಗಿದ್ದಂಥ ಶ್ರೀ ಧರ್ಮವೀರ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದರು. ಅವಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಧರ್ಮವೀರ ಅವರು ಈ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅವರು ಆ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರೇ ಹೊರಟು ಹೋದರು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ; ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಕತೆ ಬಡವರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಸರಕಾರ, ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗಳೇ ಈ ಸೇಂಟಿ ಸರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯಿಸಿ ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ, ಹರಿಜನರು, ಅವರಲ್ಲೂ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಕೈಮುಗಿದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರು ಅಧಿಕೃತ ಪ್ರಕಟಣೆ ಪ್ರಕಾರ ಆ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಗೆ ತೆಗೆದುಬೀಕಾಗಿದೆ, ಹೋದಮರ್ಪಕೇ ಚಿಂತರ, ಕರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಸೇಂಟಿ ಮತ್ತು ಸರಾಯಿ ಅಂಗಡಿ ಇರುವುದು, ಸರಕಾರ ಆ ಅಡ್ಡೆ ಪ್ರಕಟಣೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಅಂಗಡಿಗಳ ಮುಂದೆ ಪಿಕೆ ಟಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ, ಸರಕಾರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅವರಿಂದ ಆಶ್ಚರ್ಯವೆನಿಸುತ್ತೇನೆ.

2-00 P. M.

Sri S. M. YAHYA (Minister for Labour and Excise).— Madam Speaker, I beg to make a statement with regard to the removal of toddy and arrack shops existing near Sri Subramanyaswamy Temple at Velumunrugapuram, TCM Royan Road of 20th Division, Bangalore.

Both these Toddy and Arrack shops are located in a cross road in between TCM Royan Road and the Cottonpet Main Road and the shops are built by Government. The shops are there for the last 30

years or more. When these shops were started, the surrounding places were vacant. Sri Subramanyaswamy temple was built recently. In between this temple and the excise shops, there are timber shops. The area is a commercial place and there are no schools or residential schools nearby. There are some huts on the TCM Royan Road but not in the cross roads where these shops are located. The said shops came into being very recently. This is an area where the sale of illicit liquor is very rampant. Frequent raids have been conducted in the area to stop the sale of illicit liquor. The shops are fetching huge revenue to Government and there are no such shops in Chamrajpet, Cottonpet and Mysore road area upto City Market and Basavangudi. There have been representations for shifting these excise shops from their present location even in the past. But it has not been possible to do so on the ground that the present location was unobjectionable from all points of view and in order to avoid illicit sale of liquor. The policy of Government has been no doubt, is in favour of giving licences to open these shops which are not objectionable according to Rules. But many a time it is very difficult to find localities which are not objectionable from all points of view. Whether it is a town or village, there cannot be always a place which is far away from S.C. localities or schools/temples/railway station etc. Since Government have to sanction a shop in the locality according to the Sale Notification issued, they normally ask the contractors themselves to suggest a place which is unobjectionable. Sometimes, the contractors select places which are objectionable under Rules. But people in the locality will not raise any objection for location of such shops in which cases shops are allowed to continue because there is no rivalry. There are occasions when on representations, the Department has taken action to shift the shops that are located in unobjectionable places and this would take sometime involving selection of other unobjectionable places by the contractors. On no account a shop can be closed as the contractor has taken the shop on lease. It can only be shifted after suitable site is selected which is a time consuming process.

While every attempt is made to locate liquor shops so far as possible not near places of worship, educational institutions, basties specially of Harijans and highways, it will not always be possible to do so as we have to look to the convenience of consumers who would always like to have these shops in easily accessible places without being forced to go out of the limits of the towns/villages for only a sip of drink. Location of shops outside the City/village limits would also result in loss of revenue to the State Government as it would not attract contractors from the point of view of business. With the growth of towns/villages and the educational institutions spread throughout the towns and a net work of roads, it would also be difficult to find places where there would not be any human habitation to locate liquor shops. However, while locating the shops, consideration is given as far as possible to locate them away from places of worship, educational institutions, basties specially of Harijans and Highways.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಈಗ ಸೇಂದಿ ಜನ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಗಾಂಧಿ ಜನ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವಾಗ ಇಂಥಾದ್ದು ಹೇಳಿಕೊಂಡರೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ರಕ್ಷಣೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಅವರು ಹೇಳತಕ್ಕ ಅಂತನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ಪಾಲು ದೂರ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರೊಬ್ಬರಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿಂದ ನಾಲ್ಕೈದು ಜನ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ಪಾಲು ನಿಜಾಂಶವಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗುಡಿಸಲು ಇಲ್ಲ, ಮಹಡಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಇರತಕ್ಕವರು, ಹರಿ ಜನರ ಕಾರ್ಲೋಸ್ ಇದೆ, ಟಂಬರ್ ಯಾರ್ಡ್ ಅದಕ್ಕೆ ಅಚೆ ಇದೆ. ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಸೇಂದಿ ಅಂಗಡಿ ಇದೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದ ಅಜ್ಜಿ ಇರುವಾಗ, ಸರ್ಕಾರದ ಅಜ್ಜಿಗೆ ಬೆರೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಹೇಳಿ, ಒಂದು ಕಡೆ ಅಜ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರಮಾನ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಇದು ಬಹಳ ಹೇಳುವಾದ ವಿಚಾರ. ಇದರಲ್ಲಿ 39 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವರಮಾನ ಹೋದರು ಸರಿಯೇ, ಪಕ್ಕದ ರಾಜ್ಯ ಡಿ. ಎಂ. ಕೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ಪಿ.ಸಿ.ಪಿ.ಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯತಕ್ಕ ಜನರ ಬೆಂಬಲ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪೊಲೀಸ್ ವ್ಯಾನ್ ತರಹ ವ್ಯಾನ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಗೂಂಡಾಗಳನ್ನು ಸಹ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಇದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ, ಇದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ದೂರವಾದುದು. ಇವರು ಹೇಳಿದ ಸ್ಟೇಟ್ ಮೆಂಟ್ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ನಾನು ರಾಜಿನಾಮೆ ಬರೆದುಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇವರು ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ ವಿಚಾರ ಇದೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸ್ಟೇಟ್ ಮೆಂಟ್ ಬಹಳ ಬಂಡನೀಯವಾದುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಬಂಡಿತವಾಗಿ ತೆರೆಬಾಗಿಲಿನಬೇಕೆ ಹೊರತು ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ನೊಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರೂ ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಸುಳ್ಳನ್ನು ಹೇಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಯಾವ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ? ಇದು ಇಂತಹ ಒಂದು ಭಯಂಕರ ಸುಳ್ಳು ಇದೆಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯಾಷ್ವತ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸ್ಟೇಟ್ ಮೆಂಟ್ ನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರ ಇರುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿವಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಸ್ಟೇಟ್ ಮೆಂಟ್ ನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವುದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯನ್ನಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ನೀತಿ ಏನೆಂದರೆ ಆದಷ್ಟೂ ಹೆಚ್ಚದ ಅಂಗಡಿಗಳು ದೂರ ಇರಬೇಕು; ಕೆಲವು ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ ರೆಡಿಫಿಕಲ್ಟೇಸ್ ಇದೆ ಎಂದು ಸ್ಟೇಟ್ ಮೆಂಟ್ ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಇದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಮಾತು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ನಾನು ಪರಸನರ್ ಅಟರ್ನಿಷನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಿ ಅಬ್ಸಕ್ಟನ್ ಬಂದಿದೆ ಅಂತಹ ಕಡೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ವಿಸಿಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಸ್ವತಃ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಯಾವ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ರೂಲ್ಸ್ ಗೆ ಆಳವಡಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಇಂತಹ ಅನೀತಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ನೋಡಿದರೆ ಇವರು ಯಾರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾವು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದರು ತಾವು ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಅವರು ಸ್ಟೇಟ್ ಮೆಂಟ್ ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದು ಏನಾದರೂ ನಿಜಾಂಶ ಇದ್ದರೆ ನಾನು ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ನಾನೇ ಬುದ್ದು ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

(ii) re : Issue of Circulars by the Congress Party to the Ministers about their intervening in administration.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ಮರೇಶ್ವರಂ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ರೂಲ್ 312ರ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಗಹನವಾದ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ 3-4 ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ನೋಟೀಸನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಆ ವಿಷಯ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರದ ನಡೆವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಆಳುವ